

REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIC OF KOSOVO
REPUBLIKA KOSOVO

KOMUNA E KLINËS
MUNICIPALITY OF KLINA
OPŠTINA KLINA

www.komuna-kline.org

PLANI I PUNËS PËR
EKIPIN KOMUNAL PËR TË DREJTAT E
FËMIJËS - KLINË
(2024 – 2026)

Klinë, 2024

Përmbajtja

Parathënie.....	3
Hyrje.....	3
Konteksti Global, Nacional e Lokal.....	6
Parimet dhe vlerat	7
Qëllimi jonë.....	9
Fushat e veprimit.....	9
Objektivat, Masat e Veprimet	10
OBJEKTIVI 1: Ofrimi i shërbimeve cilësore gjithëpërfshirëse për fëmijët në komunë.....	10
OBJEKTIVI 2: Zbatimi i programeve të vetëdijesimit dhe avokimit për mirëqenien e fëmijëve.....	14
OBJEKTIVI 3: Krijimi i hapësirave publike të sigurta dhe miqësore për fëmijët	16
OBJEKTIVI 4: Zhvillimi i fëmijëve përmes sporteve, lojës dhe rekreacionit...	17
OBJEKTIVI 5: Sigurimi i pjesëmarrjes së fëmijëve në proceset vendimmarrëse për çështjet që lidhen me jetën e tyre.....	18
OBJEKTIVI 6: Bashkërendimi i veprimeve të të gjitha palëve përmes procesit të koordinimit, si dhe përmes vlerësimit dhe raportimit për gjendjen e fëmijëve në komunë.....	20
Plani i Veprimit	21
Shtojca: Plani i detajuar i veprimit.....	28

1 PARATHËNIE

FJALA E KRYETARIT

Hartimi i këtij Plani për të Drejtat e Fëmijëve në Komunën e Klinës shërben si dokument për përmirësimin e kushteve të jetesës dhe të drejtave të fëmijëve në qytetin tonë.

Rritja dhe ofrimi i kapaciteteve për një mjedis të sigurt dhe të mbrojtur për fëmijët është edhe qëllimi kryesor i këtij dokumenti. Me këtë dokument synojmë të rrisim ndërgjegjësimin rreth të drejtave të fëmijëve dhe të adresojmë sfidat që ata përballen në jetën e tyre të përditshme.

Ne jemi të përkushtuar që prioritetet dhe qëllimet për të drejtat e fëmijëve të jenë kyçe në plan për përmirësim në Arsim duke ndërmarrë masa për të siguruar qasje të barabartë dhe arsim cilësor për të gjithë fëmijët pa dallim.

Me zbatimin e këtij Plani mundësohet arritja e misionit për të Drejtat e Fëmijëve dhe zhvillimi i programeve të cilat krijojnë ambiente të sigurta dhe të përshtatshme mësimore me cilësi të lartë e të vazhdueshme dhe të qasshme nga të gjithë fëmijët, duke mos harruar asnjëherë përkrahjen e fëmijëve me nevoja të veçanta.

Në vazhdimësi do të kujdesemi t'i mbrojmë fëmijët nga dhuna dhe abuzimi, duke mos toleruar asnjë formë të dhunës apo abuzimit ndaj fëmijëve, dhe do të ndërmarrim masa për të ndërgjegjësuar komunitetin për të siguruar ndihmë dhe mbrojtje të menjëhershme për fëmijët që janë viktimat e dhunës.

Pa dyshim që nuk do e lejmë pas promovimin e shëndetit dhe mirëqenies, duke përmirësuar shëndetin dhe mirëqenien e fëmijëve në komunën tonë. Në programin tonë për arsim, shëndetësi, mirëqenie dhe barazi kemi plan të organizojmë programe shëndetësore parandaluese, duke frymëzuar ushqyerjen e shëndetshme dhe aktivitete fizike, si dhe do të ofrojmë me anë të një platforme *online* Konsultime me mundësi anonimiteti me psikologun për të gjithë ata që kanë nevojë, posaçërisht për fëmijët dhe familjet e tyre.

Ne nuk do të ndalemi asnjëherë në bërjen e investimeve edhe në infrastrukturën sportive e cila do të frymëzojë më shumë aktivitete sportive në të gjitha moshat, duke ndërtuar fusha të futbollit dhe duke ofruar hapësira të reja për talentët e rinj të sportit. Do të organizohen vazhdimisht aktivitete sportive, kulturore dhe rinore për fëmijët, duke i frymëzuar ata të zhvillojnë pasionet e tyre por edhe në infrastrukturën e shkollave dhe mjeteve të duhura për të përmbushur nevojat e fëmijëve, si dhe të ndërtojmë mekanizma mbrojtëse për t'i shpëtuar ata nga dhuna dhe rreziku i mundshëm.

Për fëmijët tanë, duhet të jemi një, të gjithë së bashku, për të siguruar qëndrueshmëri të plotë e afatgjatë për të drejtat e fëmijëve dhe mirëqenien e tyre.

Mirënjohje dhe falënderim i veçantë për përkushtimin dhe angazhimin e hartuesve të Planit të Punës për Ekipin Komunal për të Drejtat e Fëmijës në Klinë (2024-2026).

Sinqerisht,
Zenun Elezaj - Kryetar i Komunës së Klinës

2 HYRJE

Komuna e Klinës në kuadër të politikave zhvillimore për të përmirësuar jetën e qytetarëve të saj, rëndësi shumë të veçantë i kushton investimit në fëmijë dhe në interesin më të mirë të tyre, konform obligimeve ligjore, Ligji Nr. 06/L-084 Për Mbrojtjen e Fëmijës¹, Udhëzimin Administrativ (QRK) 06/2022 për Themelimin dhe Funkcionimin e Ekipit për të Drejtat e Fëmijës² dhe Profili i Komunave të Kosovës.

Përmes këtij Plani të punës ne si komunë zotohemi dhe do të angazhohemi vazhdimisht në garantimin e mirëqenies dhe përmirësimit të cilësisë së jetës së fëmijës, duke promovuar e mundësuar zhvillimin e tyre në shoqëri, ndihmën dhe përkujdesjen efektive, shëndetësi dhe arsimit cilësor. Marrjen e masave për t'i siguruar secili fëmijë në komunën tonë ushtrimin e të drejtave në përputhje me zhvillimin gradual të aftësive, bazuar gjithnjë në interesin më të mirë të tyre.

Zhvillimin dhe fuqizimin e bashkëpunimit ndërmjet institucioneve në nivel lokal, si dhe organizatave për mbrojtjen e fëmijës, prindërit dhe vetë strukturat fëmijëve, këshillat e nxënësve apo asamblenë e fëmijëve dhe mekanizmat përgjegjës në nivel nacional.

Si Komunë ne jemi të përcaktuar të angazhohemi në vazhdimësi në parandalimin e hershëm të dhunës dhe dukurive të tjera, mbrojtjen dhe ofrimin e kushteve dhe mundësinë që fëmijët e komunës sonë të gëzojnë të drejtat që ju garantohen me Konventën Ndërkombëtare për të Drejtat e Fëmijës dhe Strategjinë e Bashkimit Evropian për të Drejtat e Fëmijës, (2021)³ në ofrimin e kushteve për zhvillim të plotë të tyre. Ky përcaktim, reflektohet në politikën tonë qeverisëse e cila është miqësore për ta, që komuna e Klinës të jetë komunë miqësore për të gjithë fëmijët.

Plani i punës trevjeçar (2024-2026) do të shërbejë si dokument pune për ekipin komunal për të drejtat e fëmijës, si një mekanizëm gjithëpërfshirës i themeluar së voni nga komuna për të hartuar politika praktike në lidhje me të drejtat dhe mbrojtjen e fëmijës. Plani i punës është hartuar në përputhje me praktikën e promovuar të qyteteve mike për fëmijë dhe përmban

---

¹ <https://qzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspx?ActID=20844>

² <https://qzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspx?ActID=61596>

³ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_21_1226

fusha të ndryshme të veprimit, të nevojshme për të siguruar realizimin e të drejtave të fëmijës dhe mbrojtjen e tyre kudo.

Procesi i hartimit të këtij plani ka qenë një proces dinamik me pjesëmarrje të gjerë, përfshirë sektorët komunalë në konsultim me institucionet qendrore, Ministrinë e Administrimit Lokal, organizatat lokale që punojnë në fushën e mbrojtjes së fëmijëve, “Syri i Vizionit”, si dhe vetë fëmijët përfaqësuar nga Këshilli i nxënësve dhe kryetarin e Këshillit të prindërve në cilësinë e vëzhguesit në kuadër të Ekipit për të Drejtat e Fëmijës.

Disa nga veprimet që i kanë paraprirë hartimit të kësaj strategjie janë:

-Takimi informues për ekipin dhe punën e ekipit;

- Janë organizuar konsultime paraprake me palë të ndryshme që kanë ndihmuar në mbledhjen e informatave themelore dhe përgatitjen e procesit të planifikimit;
- Është organizuar një punëtori njëditore e planifikimit me pjesëmarrje, ku janë identifikuar fushat e veprimit, si dhe është përcaktuar logjika e intervenimit.

I gjithë procesi është udhëhequr nga Kryesuesi i Ekipit për të Drejtat e Fëmijës, njëherësh kryetari i komunës së Klinës, z. Zenun Elezaj dhe zëvendëskryesuesja e Ekipit, znj. Marqe Selmanaj, nënkryetare e komunës, ndërsa përkrahje profesionale dhe administrative është ofruar nga z.Astrit Muhaxheri, zyrtar për Mbrojtjen e Fëmijëve në Komunën e Klinës, njëherësh koordinator i ekipit komunal për të drejtat e fëmijëve.

3 KONTEKSTI GLOBAL, NACIONAL E LOKAL

Pa dyshim se Konventa mbi të Drejtat e Fëmijës⁴ është bazamenti i secilit veprim në fushën e të drejtave të fëmijëve. Parimet e saj janë të përqafuara në politika ndërkombëtare që prekin jetën e fëmijëve, por edhe në politikat vendore e lokale. Detyrimisht, edhe ky plan i punës është ndërtuar mbi parimet udhëheqëse të Konventës.

Në nivel vendi, veprimi për të drejtat e fëmijës dhe mbrojtjen e fëmijës është planifikuar përmes strategjive. Objektivi i dytë strategjik në këtë strategji kërkon që qeverisja lokale t'i prioritzojë të drejtat e fëmijëve, duke synuar përmirësimin e jetës së fëmijëve brenda

---

⁴ <https://www.unicef.org/montenegro/media/9291/file/MNE-media-MNEpublication505.pdf>

juridiksionit të tyre në përputhje me obligimet që rrjedhin nga Konventa për të Drejtat e Fëmijës dhe korniza ligjore vendore.

Kosova për herë të parë më 17 korrik të vitit 2019 ka miratuar Ligjin për Mbrojtjen e Fëmijës⁵, duke hapur rrugën e operacionalizimit të tij përmes akteve nënligjore dhe krijimit e funksionimit të mekanizmave mbrojtës për fëmijët. Kështu ndër të tjera përcakton që Ekipi për të Drejtat e Fëmijës krijohet në të gjitha komunat e Republikës së Kosovës në nivel të vendimmarrjes politike. Në nenin 20 jepen edhe konturat e fushëveprimit të këtij ekipi. Në vitin 2022, Qeveria e Kosovës ka nxjerrë Udhëzimin Administrativ 06/2022⁶ për themelimin dhe funksionimin e ekipit për të drejtat e fëmijës, që përcakton mënyrën e themelimit dhe aspektet e funksionimit të këtij ekipi.

Kryetari i Komunës, në përputhje me UA 06/2022, më 15.11.2023 ka nxjerrë vendim për themelimin e Ekipit për të Drejtat e Fëmijës.

Ky plan trevjeçar i punës i Ekipit për të Drejtat e Fëmijës është hartuar në përputhje me parimet e Konventës mbi të Drejtat e Fëmijës, me politikat e nivelit qendror e lokal, si dhe me konceptin e komunave mike për fëmijë.

4 PARIMET DHE VLERAT

Komuna e Klinës njihet si institucion model i qeverisjes lokale që u shërben njësorj të gjithë qytetarëve të vet pa dallime, duke u ofruar në të njëjtën kohë mundësi të gjithëve të shprehin potencialin e tyre dhe të kontribuojnë aktivisht në mirëqenien e përgjithshme shoqërore. Një model i këtillë promovohet edhe në raport me fëmijët, ku promovohen dhe realizohen të drejtat e tyre, për arritjen e potencialit të plotë, në përputhje me standardet ndërkombëtare, kushtetutën dhe legjislacionin në Republikën e Kosovës.

---

⁵ <https://gzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspx?ActID=20844>

⁶ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=61596>

Fëmijët do të përfshihen në proceset komunale që lidhen me jetën e tyre dhe duke krijuar kushtet që të zhvillojnë gjithë potencialin e tyre. Si ekip e si komunë, jemi të përcaktuar që proceset në komunë të jenë jo vetëm “për fëmijët” por edhe “me fëmijët”.

Në punën tonë si ekip, udhëhiqemi nga parimet themelore të të drejtave të fëmijëve të cilat janë të përcaktuara në Konventën Ndërkombëtare mbi të Drejtat e Fëmijës:

- **Mosdiskriminimi** - të gjithë fëmijët duhet t'i gëzojnë të gjitha të drejtat. Asnjë fëmijë nuk duhet ta vuaj diskriminimin mbi çfarëdo baze.
- **Interesat më të mira të fëmijës** - kur merren vendime që ndikojnë në fëmijët, interesave më të mira të fëmijës duhet t'u jepet vëmendje parësore.
- **Jeta, mbijetesa dhe zhvillimi** – të gjithë fëmijëve duhet t'u sigurohet mbijetesa dhe zhvillimi deri në masën më të madhe të mundshme. Zhvillimi përfshin edhe dimensionin e cilësisë: jo vetëm shëndeti fizik, por edhe zhvillimi mental, emocional, kognitiv, social dhe kulturor.
- **Pikëpamjet e fëmijës** - fëmijët duhet të jenë të lirë të shfaqin pikëpamjet lidhur me çdo çështje që ndikon në ta dhe këtyre pikëpamjeve duhet t'u jepet peshë e duhur në përputhje me moshën dhe pjekurinë e fëmijëve.

Ndërtimi i komunës mike për fëmijë bëhet përmes **vlerave të përbashkëta**, vlera këto që ndërliken me komunën, ku fëmijët:

- Dëgjohen dhe bëhen pjesë e vendimmarrjes;
- Janë të mbrojtur nga të gjitha llojet e dhunës e keqtrajtimit dhe ndëshkimit trupor;
- Ndihen të sigurt kudo;
- Luajnë e argëtohen;
- Përfshihen lirisht;
- Krijojnë miqësi dhe ndihen të lidhur me komunitetin;
- Kanë mundësi për të mësuar dhe për të zhvilluar shkathtësitë;
- Ndihen të vlerësuar e respektuar;
- Krijojnë ndjenjën e përgjegjësisë ndaj vetes dhe të tjerëve.

5 QËLLIMI JONË

Qeverisje komunale që siguron mbrojtjen, zhvillimin dhe mirëqenien e fëmijëve, përmes krijimit dhe zhvillimit të një sistemi bashkëveprues të të gjithë sektorëve komunalë dhe bashkëpunimit me të gjitha palët.

Ne do të ofrojmë një model të qeverisjes lokale që vazhdimisht do të mbizotërojnë interesat më të mira të fëmijëve të komunës sonë. Përmes bashkëveprimit dhe mirë koordinimit të punëve ndërmjet gjithë sektorëve komunalë, ne do të ofrojmë shërbime shumëdimensionale për fëmijë. Në të gjitha fushat e veprimit do të krijojmë lidhje bashkëpunimi me partnerët dhe komunitetin, që fëmijëve t'u krijojmë një mjedis jetësor e të këndshëm dhe mundësues. Rëndësi, vazhdimisht do t'i kushtojmë përfshirjes aktive të vetë fëmijëve në të gjitha proceset vendimmarrëse në komunë që lidhen me jetën dhe interesin me të mirë të tyre. Kështu duke investuar në fëmijë do të ndikojmë që në të ardhmen këta fëmijë do të bëhen qytetarë të përgjegjshëm.

6 FUSHAT E VEPRIMIT

Janë identifikuar gjashtë fusha të veprimit në kuadër të planit të punës. Këto fusha, ndonëse janë të veçanta, në asnjë mënyrë nuk mund të adresohen si të vetme. Përkundrazi, ato janë të lidhura ngushtë në mes veti dhe e plotësojnë njëra-tjetrën, duke e bërë planin e punës koherent e gjithëpërfshirës.

1. Shërbimet cilësore e gjithëpërfshirëse për fëmijë

2. Vetëdijesimi dhe avokimi për fëmijë

3. Hapësirat e sigurta e miqësore për fëmijë

4. Sporti, loja dhe rekreacioni për fëmijë

7 OBJEKTIVAT, MASAT E VEPRIMET

Këto fusha prioritare janë përkthyer në objektiva strategjike dhe më tutje përmbajnë masa që përmbushin këto objektiva. Secila masë brenda objektivit përkatës është zbërthyer më tutje në veprime konkrete, që shërbejnë si udhërrëfim në fazën e zbatimit të planit të punës.

7.1 OBJEKTIVI 1: OFRIMI I SHËRBIMEVE CILËSORE E GJITHËPËRFSHIRËSE PËR FËMIJËT NË KOMUNË

Ne duam të ofrojmë dhe përmirësojmë shërbimet e sektorëve si mirëqenia sociale, arsimi, shëndetësia, shërbimet publike, sport e rekreacion, duke u ofruar fëmijëve të komunës sonë kushtet më të mira të mundshme dhe duke e mbështetur zhvillimin e plotë të potencialit të tyre. Në këta sektorë respektivë do të identifikohen nevojat specifike dhe llojet e shërbimeve bazë të cilat duhet të përmirësohen apo edhe ofrimin e shërbimeve shtesë. Vëmendje e veçantë do t'u kushtohet kategorive më të cenueshme të fëmijëve, siç janë: fëmijët me aftësi të kufizuara, fëmijët nga familjet që janë përfitues të skemës së ndihmës sociale, fëmijët lëmshë kërkues apo fëmijët në rrethana të jashtëzakonshme, etj.

Krahas ofrimit të shërbimeve për fëmijët, do të ofrohet mbështetje për familjet dhe komunitetin përmes edukimit, sikurse edhe do të zhvillohen kapacitetet e profesionistëve të fushave të ndryshme që ta përmirësojnë cilësisë e shërbimeve që ofrojnë.

1.1 Krijimi i një sistemi informues shumëdimensional për llojet e shërbimeve sociale në komunë

Do të krijohet një sistem për të mbajtur publikun të informuar për të gjitha shërbimet që ofrohen në komunë. Fillimisht do të bëhet evidentimi i të gjitha shërbimeve ndaj fëmijëve. Më tutje do të zhvillohet një katalog i llojeve të shërbimeve sociale që ofrohen dhe i ofruesve të shërbimeve si dhe të drejtat e qytetarëve që të kenë qasje në këto shërbime. Do të organizohet një fushatë sensibilizuese për të rritur vetëdijen e qytetarëve përmes institucioneve publike, mediave lokale, ueb-faqes së komunës dhe kanaleve tjera të komunikimit.

1.2 Rritja e fondit për fëmijët në rrethana të jashtëzakonshme

Fëmijët që gjenden në rrethana të jashtëzakonshme kërkojnë përkrahje emergjente institucionale në kuptim të ofrimit të shërbimeve profesionale ndërsektoriale, por edhe ofrimit të shërbimeve logjistike, siç janë: ushqimi, transporti, akomodimi, etj. Për këtë arsye do të bëhet rritja e fondeve për këta fëmijë dhe do të krijohet një sistem unifikues ndërsektorial për menaxhimin e këtij financimi dhe këtyre shërbimeve emergjente. Do të evidentohen nevojat për shërbime emergjente dhe do të kontraktohen operatorët ekonomikë për ofrimin e këtyre shërbimeve.

1.3 Mbështetja dhe Fuqizimi i familjeve strehuese dhe farefisnore

Koncepti i familjeve strehuese dhe farefisnore është provuar si i suksesshëm, prandaj edhe është i paraparë me Ligjin për Mbrojtjen e Fëmijës. Përpos që do të mbështesim familjet ekzistuese do të promovojmë si shërbim dhe do të ndërmarrim një fushatë për të rritur numrin e këtyre familjeve.

1.4 Programe për prindër në prindërimin e përditshëm dhe disiplinën pozitive

Organizimin e sesioneve me prindër në prindërimin e përditshëm sipas moduleve ekzistuese të prindërimin të mirë do të përshtaten për nevoja të komunitetit. Po ashtu, do të krijohen kapacitetet njerëzore për ofrimin e moduleve të trajnimit dhe do të shpërndahen praktikat e prindërimin të mirë përmes trajnimeve e sesioneve të informimit me psikologë e pedagogë të shkollës, që më pas këta të ofrojnë këto sesione për prindërit e shkollës së tyre.

1.5 Ofrimi i mundësive të barabarta për të gjithë fëmijët për t'u regjistruar, vijuar dhe përfunduar shkollën

Arsimi i obligueshëm nënkupton që çdo fëmijë i moshës shkollore ta vijojë shkollimin, edhe pse komuna jonë ballafaqohet me raste të mosregjistrimit, mosvijimit të rregullt dhe braktisjes së shkollimit. Do të fuqizohet komunikimi mes shkollave dhe zyrave të regjistrimit civil dhe mundësitë për krijimin e një sistemi për t'i marrë të dhënat e fëmijëve të moshës shkollore nga zona që gravitojnë shkollat, në mënyrë që të lehtësohet procesi i regjistrimit në shkollë. Shkollat do të obligohen që të mirëmbajnë dhe përditësojnë me informata të nevojshme bazën e të dhënave me të dhëna për nxënësit sipas modelit të Sistemit të Menaxhimit të Informatave në Arsim (SMIA). Ekipet për Parandalim dhe Reagim ndaj Braktisjes dhe Mosregjistrimit (EPRBM) do të krijohen në të gjitha shkollat si dhe do të bashkëpunohet ngushtë me organizatat që punojnë në fushën e gjithëpërfshirjes në arsim. Drejtoria e Mirëqenies Sociale, në bashkëpunim me Drejtorinë e Arsimit, Qendrën për Punë Sociale, organizata të ndryshme, aty ku kemi informata që ata fëmijë nuk po ju qasen apo nuk vijojnë procesin mësimor shkaku i kushteve ekonomike, mundohemi që t'i përkrahim me mjete shkollore në mënyrë që ata fëmijë të ju kthehen bankave shkollore.

1.6 Ofrimi i shërbimeve profesionale nëpër shkolla

Do të trajnohen mësimdhënësit për identifikimin e hershëm të fëmijëve në nevojë për shërbime profesionale pedagogjike, logopedike dhe psikosociale si dhe krijohet/funksionalizohen mekanizma për referimin e fëmijëve në nevojë për shërbime profesionale. Po ashtu, do të identifikohen nevojat për mësimdhënës mbështetës për fëmijët me aftësi të kufizuara dhe do të angazhohen këta mësimdhënës në secilën shkollë të komunës sonë. Duke respektuar këtë të drejtë, DKA në bashkëpunim me DSHMS-në në Klinikë, ka ndërmarrë të gjitha hapat për të ofruar shërbime për këtë kategori të fëmijëve në çerdhe-kopshte si dhe në shkolla.

1.7 Inspektimi i cilësisë së hapësirave dhe pajisjeve shkollore

Gjendja e objekteve shkollore ndikon shumë në cilësinë e arsimit. Prandaj, ekipet profesionale do ta inspektojnë gjendjen e shkollave (inspektim të vjetërsisë së objekteve, sanitarisë, hapësirave për lojë e rekreacion, pajisjeve shkollore, etj). Këto ekipe do të inspektojnë objektet shkollore në baza vjetore dhe do të dalin me raporte vlerësuese.

Mbështetur në të dalat e raporteve do të ndërmerren masa për investim me qëllim të krijimit të objekteve dhe mjediseve shkollore miqësore e të sigurta për fëmijë. Vazhdimisht do të promovohen standardet e shkollave të sigurta e mike për fëmijë.

1.8 Promovimi shëndetësor dhe i të ushqyerit shëndetshëm

Do të promovohet shëndeti përmes fushatës vetëdijesuese për shëndetin dhe të ushqyerit e foshnjave, fëmijëve dhe adoleshentëve, si dhe përmes edukimit shëndetësor të qytetarëve e ligjëratave për edukimin shëndetësor dhe reprodutiv për nxënësit e shkollave. Po ashtu, do të organizohen ligjëratat për parandalimin e abuzimit me substanca narkotike.

1.9 Organizimi i vizitave multidisiplinare shëndetësore për fëmijët, në baza periodike

Në bashkëpunim me organizatat vendore e ndërkombëtare do t'i kushtohet kujdes ofrimit të shërbimeve të individualizuara shëndetësore për secilin fëmijë. Prandaj do të zhvillohen kapacitetet e profesionistëve shëndetësorë për kujdes shëndetësor ndaj nënës dhe fëmijës, këshillim për të ushqyerit e foshnjave dhe fëmijëve të vegjël dhe përkrahje të zhvillimit në fëmijërinë e hershme. Do të organizohet shërbimi i vizitave sistematike nëpër shtëpi, të cilat do të kenë përveç komponentit të intervenimit shëndetësor edhe atë edukativ. Do të zbatohen praktikat efektive të kujdesit perinatal dhe vizitave për nënat dhe fëmijët. Kontrollat sistematike shëndetësore do të realizohen edhe nëpër shkolla.

1.10 Identifikimi i hershëm i fëmijëve me aftësi të kufizuara

Do të krijohet dhe përditësohet baza e të dhënave për fëmijët me aftësi të kufizuara. Do të promovohen shërbimet institucionale dhe ato të ofruesve të tjerë të shërbimeve për fëmijët me aftësi të kufizuara. Do të hartohet dhe përdoret një formular për deklarimin e prindit për gjendjen shëndetësore të fëmijës së tij/saj, gjatë regjistrimit në shkollë. Për ata fëmijë që kanë parametra që identifikojnë nevojën për kontroll më të hollësishëm, do të ndërmerren vlerësime dhe do të rekomandohen masa që duhet ndërmarrë shkolla (mësimdhënësit, menaxhmenti i shkollës, psikologu/ja, prindërit). Po ashtu, një data-bazë e fëmijëve në institucionet parashkollore me nevojat e ofrimit të shërbimeve logopedike është bërë dhe do realizohen fushata me prindër.

1.11 Ofrimi i shërbimeve të veçanta për kategoritë e fëmijëve në nevojë

Do të ofrohen shërbime shumëdimensionale dhe rehabilitim i bazuar në bashkësi për fëmijët në nevojë dhe atyre me aftësi të kufizuara, përmes subvencionimit të organizatave të licencuara për ofrimin e këtyre shërbimeve. Do të krijohen kushte dhe mundësi për qasje fizike të fëmijëve me aftësi të kufizuara në hapësirat publike duke i paraprirë me identifikimin e nevojave për intervenime në qasjen fizike. Po ashtu, do të ofrohen programe të mbështetjes shtesë për fëmijët nga grupet e cënueshme (komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian, fëmijët në situatë rrugë/lëmoshëkërkuesit, fëmijët që punojnë, fëmijët viktime të trafikimit, etj.). Programe të tilla do të jenë mësimi shtesë përmes qendrave mësimore në komunitet, përfshirja në aktivitete rekreative të qendrave rinore, sesione këshillimi, etj.

7.2 OBJEKTIVI 2: ZBATIMI I PROGRAMEVE TË VETËDIJESIMIT DHE AVOKIMIT PËR MIRËQENIEN E FËMIJËVE

Ne do të punojmë dhe angazhohemi vazhdimisht që në bashkëpunim me partnerët tanë, të krijojmë një sistem efektiv për të vetëdijësuar të rriturit, por edhe vet fëmijët për të drejtat e fëmijëve, mirëqenien e tyre dhe krijimin e një komune mike për ta. Programet për informim dhe zhvillim profesional për të gjitha palët duke përfshirë edhe politikëbërësit e zyrtarët më të lartë komunalë, janë të një rëndësie të veçantë. Në të njëjtën kohë, ne do t'i inkurajojmë organizatat e shoqërisë civile, agjencitë e pavarura që të avokojnë për fëmijët dhe me fëmijët. Mediat lokale elektronike, ueb-faqet dhe rrjetet sociale do të shfrytëzohen në promovimin e vazhdueshëm për të drejtat e fëmijëve dhe pjesëmarrjen në vendimmarrje aty ku preket interesi më i mirë i tyre.

2.1 Ngritja e kapaciteteve të politikëbërësve dhe zyrtarëve komunalë për aspekte të të drejtave të fëmijëve.

Ngritja e njohurive mbi të drejtat e fëmijës është e rëndësishme për të ndërgjegjësuar dhe përgatitur ata për të kuptuar dhe zbatuar me efikasitet politikat dhe veprimet që kanë ndikim në mirëqenien dhe zhvillimin e fëmijëve. Prandaj, do të organizohen trajnime për ta në temat e njohjes dhe promovimit të të drejtave të fëmijëve, instrumenteve ndërkombëtare, legjislacionit dhe rregullativës që lidhet me të drejtat e fëmijëve, vlerësimin dhe raportimin të gjendjes së fëmijëve, standardeve të operimit, investimit publik në fëmijë, etj. Këto trajnime mund të ndihmojnë në përmirësimin e qëllimeve dhe strategjive të qeverive vendore për të garantuar dhe mbrojtur të drejtat e fëmijëve.

2.2 Organizimi i fushatave vetëdijesuese për të rriturit dhe për fëmijët

Qytetarët duhet të vetëdijesohen për atributet e komunës mike për fëmijë dhe të aktivizohen si qytetarë të përgjegjshëm, përmes zhvillimit të fushatave dhe kampanjave vetëdijesuese për të rritur dhe fëmijë. Fushatat do të përfshijnë ligjëratat publike, shpërndarjen e materialit promovues, emisione në TV e radio, mesazhe promovuese përmes rrjeteve sociale etj.

2.3 Mbështetja e organizatave joqeveritare dhe institucioneve të pavarura në avokimin për të drejtat e fëmijës

Ne do të mbështesim dhe do të jemi aktiv në aktivitet avokuese që realizohen nga organizatat joqeveritare, koalicionet e rrjetet që monitorojnë, promovojnë dhe mbrojnë të drejtat e fëmijëve. Do të përkrahët puna e tyre dhe do të mundësohet e përkrahët puna e vetë organizatave të fëmijëve dhe të rinjve apo që punojnë me këto kategori në avokimin për të drejtat e tyre. Do t'i subvencionojmë organizatat të cilat merren me këto kategori dhe t'i mbështesim projektet e tyre, ku përmes këtyre projekteve do të kontribuojnë në ngritjen e mirëqenies së jetës së fëmijëve në komunën tonë.

2.4 Promovimi i të drejtave të fëmijëve përmes mediave

Mediat do të jenë një ndër mekanizmat shumë me rëndësi në promovimin e të drejtave të fëmijëve, për të publikuar lajme dhe storie në interesin më të mirë të tyre, ku do të ofrohen udhëzues dhe trajnime për zyrën e informimit dhe marrëdhënieve me publikun, për sekretariatit e ekipit si dhe për mediat e profesionistët e mediave të shkruara dhe elektronike në komunën tonë. Mediat dhe organizatat që punojnë në fushën e të drejtave të fëmijëve apo ofrojnë shërbime për fëmijë, do të trajtohen si partnerë dhe përkrahen që të promovojnë të drejtat e fëmijëve dhe organizohen forume diskutimi në mes komunës dhe mediave lidhur me standardet për mbrojtjen e identitetit dhe integritetit që të paraqesin gjendjen e fëmijëve në mënyrë transparente e reale.

7.3 OBJEKTIVI 3: KRIJIMI I HAPËSIRAVE PUBLIKE TË SIGURTA DHE MIQËSORE PËR FËMIJËT

Ne do të angazhohemi që të gjitha hapësirat publike ku frekuentojnë fëmijët e komunës sonë të jenë plotësisht të parrezikshme për ta dhe t'u krijojnë atyre ndjenjën e sigurisë në çdo kohë, edhe atëherë kur janë vetëm. Fëmijët dhe prindërit do të përfshihen aktivisht në konsultime gjatë rregullimeve urbanistike, higjienës kolektive, do të krijojë kushte për lëvizje të lirë e të qasshme në trotuare dhe siguri në trafik.

3.1 Sigurimi i sistemit të trafikut që është i sigurt dhe miqësor për fëmijët

Komuna jonë vazhdimisht është e angazhuar të punojë në krijimin e hapësirave të duhura të trafikut, pasi që përballemi me një trafik të ngarkuar nga numri i madh i makinave dhe hapësirave për parkingje të pamjaftueshme si dhe të zhvillohen trotuare apo shtigje shtesë për këmbësorë e biçiklistë. Do të hartohen dhe zbatohen projekte për lirim të trotuareve dhe vendkalimeve për këmbësorë, vendosjen e shenjave të vendkalimeve dhe pjerrina, vendosjen e barrierave (polic të shtrirë), shtigjeve të biçiklistëve, etj. Të sigurohet hapësira brenda në oborrin e shkollave për mjetin e transportit të nxënësve të kontraktuar nga Drejtoria e Arsimit. Po ashtu, Drejtoria e Arsimit planifikon që shumë shpejt të sigurojë transportin për të gjithë nxënësit e shkollimit obligativ.

3.2 Eliminimi i rreziqeve dhe krijimi i mjedisit ekologjik

Duke vlerësuar rreziqet në hapësirat publike në afërsi të shkollave ku kemi numrin më të madh të fëmijëve do të merren masa për të parandaluar rreziqet e mundshme përreth shkollës, që mund të vijnë nga prania e personave të dyshimtë, shitja e artikujve të dëmshëm si dhe qentë endacakë.

7.4 OBJEKTIVI 4: ZHVILLIMI I FËMIJËVE PËRMES SPORTEVE, LOJËS DHE REKREACIONIT

Zhvillimi i fëmijëve dhe talentet që kanë përmes një segmenti shumë të rëndësishëm, siç janë loja, rekreacioni dhe sporti, janë elemente të rëndësishme ku ata shfaqin talentet e tyre. Do të promovohet pjesëmarrja e fëmijëve nëpër klube sportive e institucione kulturore dhe shkolla, pasi që shkollat do të krijojnë lidhjet me klubet sportive, klubet artistike e kulturore, në mënyrë që fëmijët të mund t'i zhvillojnë më tutje talentet e tyre në fushat në të cilat kanë interesim. Hapësirat publike do të adaptohen që të sigurojnë argëtim e kohë të lirë për fëmijët nëpër lagje.

4.1 Promovimi i sportit dhe krijimi i klubeve në shkolla

Në shkollat e komunës sonë, rëndësi do t'i kushtohet promovimit të sportit dhe së bashku me shkollën dhe klubet sportive do të krijohen edhe klubet sportive në nivel të shkollave dhe do të organizohen gara e ekspozita shkollore në sporte të ndryshme. Gjatë promovimit të sportit dhe zhvillimit të garave, rëndësi do t'i kushtohet përfshirjes gjinore dhe thyerjes së stereotipeve gjinore në fushën e sportit, pasi që komuna jonë njihet edhe për klube sportive në kategorinë e femrave dhe jo vetëm meshkujve.

4.3 Promovimi i artit, kulturës dhe teknologjisë

Programe artistike e kulturore do të organizohen nëpër shkolla, ku fëmijët do të demonstrojnë shkathtësitë e tyre duke i ndërlidhur edhe me shoqatat kulturore e artistike si: teatro, ansamble të këngëve e valleve, klube letrare, ekspozita me punime artistike të

nxënësve të shkollave fillore, etj. Do të përkrahen shkollat dhe institucionet në promovimin e hapësirave për teknologji informative dhe IT në programim, kodim, ueb, dizajn, etj.

4.4 Ofrimi i hapësirave joformale për rekreacion

Ne do të angazhohemi që të intervenohet në adaptimin e hapësirave ekzistuese për lojë dhe në ndërtimin e hapësirave të reja në ato lagje e fshatra ku është e mundur krijimi i hapësirave të tilla. E gjithë kjo do të bëhet në përputhje me standardet e hapësirave të sigurta e mike për fëmijë. Do të krijohet një partneritet mes komunës dhe komunitetit apo organizatave joqeveritare që ofrojnë aktivitete joformale e rekreative duke krijuar ekipet e përbashkëta për krijimin dhe mirëmbajtjen e hapësirave rekreative. Për t'i kthyer këto hapësira komunitare në hapësira përfshirëse, do të bëhet identifikimi i nevojave për rekreacion i fëmijëve me nevoja të veçanta dhe përfshirja e tyre në parqet ekzistuese.

4.5 Angazhimi i fëmijëve në aktivitete të lira dobiprurëse për komunitetin

Po aq me rëndësi është që fëmijëve t'u ofrohen mundësi që këtë kohë rekreacioni ta shfrytëzojnë për aktivitete që janë me përfitim për komunitetin. Kësisoj, ata i zhvillojnë vlerat qytetare dhe përgjegjësinë për komunitetin. Komuna do të përkrahë organizimin e kampeve me fëmijë dhe të rinj nga shkollat e ndryshme, por edhe atyre nga organizatat e fëmijëve. Këto kampe do të jenë të natyrës rekreative, edukative, mjedisore, etj. Do të organizohen vizita e takime edukative e kulturore në institucionet që mbrojnë të drejtat e fëmijëve. Më tutje, do të bëhet angazhimi i fëmijëve dhe të rinjve në aktivitete në përfitim të komunitetit si mbjellja e drunjve, ofrimi i ndihmës së parë, evakuimi, siguria në trafik, etj.

7.5 OBJEKTIVI 5: SIGURIMI I PJESËMARRJES SË FËMIJËVE NË PROCESET VENDIMMARRËSE PËR ÇËSHTJET QË LIDHEN ME JETËN E TYRE

Ne duam që fëmijët në varësi të kapacitetit të tyre, të marrin pjesë aktivisht në vendimet për komunën, sidomos në ato që lidhen drejtpërdrejt me jetën e tyre. Do të ndihmojmë edhe familjet që të ndjekin këtë qasje që nga fëmijëria e hershme, kurdo që vendoset për jetët e fëmijëve të tyre. Institucionet arsimore kanë një rol të madh në fuqizimin e fëmijëve në

pjesëmarrje. Strukturave përfaqësuese të fëmijëve në nivele të ndryshme do t'u ofrohet hapësirë veprimi dhe përkrahje nga të rriturit në zhvillimin e kapaciteteve të tyre. Organet vendimmarrëse në të gjithë sektorët e komunës do të ndjekin procedurat e konsultimeve me fëmijë para se të marrin vendime që ndikojnë në jetën e fëmijëve.

5.1 Përcaktimi dhe zbatimi i procedurave të konsultimit me fëmijët me rastin e vendimmarrjes

Do të përcaktohen procedurat për konsultimin e fëmijëve për të gjitha palët në komunë që marrin vendime për fëmijët dhe në përgjithësi për qytetarët e komunës. Këto procedura do të paraqiten përmes një udhëzuesi praktik. Do të monitorohet zbatimi i procedurave të konsultimit me fëmijë nga të gjithë sektorët komunalë me rastet e hartimit të projekteve zhvillimore, strategjive e planeve të veprimit, me rastin e planifikimit të buxhetit, etj.

5.2 Fuqizimi i organeve përfaqësuese të fëmijëve

Këshillat e nxënësve janë organe të nxënësve të parapara me ligj. Ndonëse ato janë të themeluara në të gjitha shkollat, funksionimi i tyre duke përfshirë mënyrën e përzgjedhjes dhe mandatin e angazhimit të tyre është larg prej standardeve të përfaqësimit demokratik. Prandaj, do të nxitet funksionimi i rregullt i organeve përfaqësuese të nxënësve në të gjitha nivelet, duke filluar nga këshillat e nxënësve nëpër klasa e deri te Asambleja Komunale e Fëmijëve. Këto organe duhet të jenë gjithëpërfshirëse në kuptim të përfaqësimit gjinor, gjeografik, etnik, të aftësive, etj. Më tutje, do të zhvillohen kapacitetet e fëmijëve për pjesëmarrje demokratike në jetën shkollore dhe të komunitetit, përmes moduleve të trajnimit për udhëheqje e aktivizim qytetar. Një aspekt qenësor është rregullimi i marrëdhënieve në mes vetë nxënësve. Për këtë arsye do të promovohet ndërmjetësimi në mes moshatarëve si qasje për të adresuar problemet, konfliktet, ngacmimet e dhunën në shkollë, por edhe në lagje. Do të identifikohen fëmijë që mund të angazhohen si ndërmjetësues dhe të trajnohen për aspekte të ndërmjetësimit në mes moshatarëve.

7.6 OBJEKTIVI 6: BASHKËRENDIMI I VEPRIMEVE TË TË GJITHA PALËVE PËRMES PROCESIT TË KOORDINIMIT SI DHE PËRMES VLERËSIMIT DHE RAPORTIMIT PËR GJENDJEN E FËMIJËVE NË KOMUNË

Ne duam që i gjithë procesi i zbatimit të planit të punës të reflektojë qeverisjen e mirë dhe miqësore për fëmijë. Prandaj, është me shumë rëndësi që ky proces të jetë me pronësi të gjerë, ku të gjitha palët do të bashkërendojnë veprimet me qëllimin që të adresohen masat e definuara me planin e punës. Ndërsa, për të siguruar cilësinë na nevojitet zhvillimi i instrumenteve për vlerësimin e ndikimit në fëmijë, dhe hartimi i raporteve për gjendjen e fëmijëve të komunës.

6.1 Vlerësimi i ndikimit në fëmijë dhe raportimi për gjendjen e fëmijëve

I gjithë procesi i qeverisjes miqësore për fëmijë, i bashkërenduar përmes planit të punës ka nevojë t'i nënshtrohet procesit të vlerësimit të ndikimit që ka në fëmijë. Prandaj, fillimisht do të realizohet një studim bazë lidhur me të gjitha aspektet e qeverisjes, që do të shërbejë për monitorim e vlerësim të zbatimit të planit të punës. Pastaj do të bëhet vlerësimi periodik i ndikimit të aspekteve të qeverisjes lokale dhe aspekteve të planit të punës për të drejtat e fëmijës. Raportet nga vlerësimi do të diskutohen në nivel të ekipit komunal dhe po ashtu përfshihen në politikat dhe praktikat e qeverisjes lokale.

6.2 Koordinimi me palët relevante

Qasja e bashkëpunimit me të gjitha palët, është parim i punës së qeverisjes komunale në përpjekjen për një komunë miqe për fëmijë. Prandaj, do të mbajmë komunikim dhe bashkëpunim të vazhdueshëm me palët e ndryshme si në nivelin lokal (me organizata, grupe joformale, bashkësi lokale, këshilla, etj.), ashtu edhe në nivelin rajonal e qendror (me institucionet qendrore/rajonale që ofrojnë shërbime në nivel komunal, por edhe me vetëqeverisjen qendrore) Kjo do të na ndihmojë që të sigurojmë politika të mira për fëmijët, si dhe të kërkojmë përkrahje shtesë nga niveli qendror për nevojat e fëmijëve të komunës.

6.3 Vlerësimi dhe raportimi

Plani i veprimit do t'i nënshtrohet vlerësimit periodik në baza gjashtëmuajshe, prej nga do të nxirren raportet, të cilat do të shërbejnë për periudhat vijuese të implementimit. Ndërsa në fund të periudhës së zbatimit të planit trevjeçar do të bëhet vlerësimi përfundimtar i zbatimit të këtij plani dhe do të hartohet raporti i cili do të shërbejë si burim për planifikimin e planit të ardhshëm disavjeçar.

8 PLANI I VEPRIMIT

0	Objektiva strategjike
0.0	Masa
	Veprimi
1	Ofrimi i shërbimeve cilësore gjithëpërfshirëse për fëmijët në komunë
1.1	Krijimi i një sistemi informues shumëdimensional për llojet e shërbimeve sociale në komunë
	Bëhet ekzaminimi/evidentimi i shërbimeve ndaj fëmijëve në Komunë
	Zhvillohet katalogu i llojeve të shërbimeve komunale dhe ofruesve të shërbimeve
	Organizohet një fushatë informuese përmes institucioneve publike, mediave lokale dhe ueb-faqes së komunës
1.2	Rritja e fondit për fëmijët në rrethana të jashtëzakonshme
	Identifikohen nevojat për shërbime
	Kontraktohen operatorët ekonomikë për ofrimin e shërbimeve emergjente për fëmijët (si: mallra, ushqim, transport, etj.)

1.4	Zhvillimi i praktikave të prindërimit të mirë dhe disiplinimit pozitiv
	Përshtaten modulet/praktikat ekzistuese të prindërimit të mirë për nevoja të komunitetit.
	Krijohen kapacitetet njerëzore për ofrimin e moduleve të trajnimit (trajnim i trajnerëve), p.sh. psikologët në shkolla, edukatorët, profesionistët shëndetësorë, etj.
	Shpërndahen praktikat e prindërimit të mirë përmes trajnimeve/sesioneve informuese
1.5	Krijimi i mundësive të barabarta për të gjithë fëmijët për ta regjistruar, vijuar dhe përfunduar shkollën
	Bashkëpunohet me zyrën e regjistrimit civil dhe merren informata për të gjithë fëmijët e moshës shkollore të zonës
	Regjistrohen nxënësit duke respektuar rregulloren komunale
	Mirëmbahet baza e të dhënave me të dhëna për nxënësit sipas modelit SMIA-s
	Funksionalizohen Ekipet për Parandalim dhe Reagim ndaj Braktisjes dhe Mosregjistrimit (EPRBM)
	Bashkëpunohet ngushtë me organizatat që punojnë në fushën e gjithëpërfshirjes në arsim
1.6	Ofrimi i shërbimeve profesionale nëpër shkolla
	Trajnohen mësime dhënë për identifikimin e hershëm të fëmijëve në nevojë për shërbime profesionale pedagogjike logopedike dhe psikosociale
	Krijohet/funksionalizohet mekanizmi për referimin e fëmijëve në nevojë për shërbime profesionale
	Identifikohen nevojat për mësime dhënë mbështetës për fëmijët me aftësi të kufizuara
	Punësohen mësime dhënë mbështetës dhe asistentë për fëmijë me aftësi të kufizuara
1.7	Inspektimi i cilësisë së hapësirave shkollore
	Angazhohen ekipe profesionale për inspektim të gjendjes së shkollave (inspektim të vjetërsisë së objekteve, sanitarisë, hapësirave për lojë e rekreacion, pajisjeve shkollore, etj.)
	Inspektohen objektet shkollore në baza vjetore dhe hartohen raporte

	Ndërmerren masa përmirësuese bazuar në raportet e inspektimit
	Promovohen standardet për shkollat mike për fëmijë
1.8	Krijimi i mekanizmave brenda shkollave për mirëmbajtje të mjediseve shkollore
	Vetëdijesohen nxënësit dhe palët tjera për nevojën e mirëmbajtjes së shkollës
	Hartohet një udhëzues me praktika të mira të mirëmbajtjes së hapësirave shkollore
	Shpërblehen shkollat për mjedis të pastër dhe ekologjikë
1.9	Promovimi shëndetësor përmes informimit, komunikimit dhe edukimit
	Ndërmerret fushatë vetëdijësuese për shëndetin dhe të ushqyerit e foshnjave, fëmijëve dhe adoleshentëve
	Organizohen ligjërata për edukimin shëndetësor dhe reproduktiv për nxënësit e shkollave, përmes sistemit të ligjëratave të profesionistëve shëndetësorë
	Organizohen ligjërata për parandalimin e abuzimit me substanca psikoaktive
1.10	Organizimi i vizitave multidisiplinare shëndetësore për fëmijët në baza periodike
	Zhvillohen kapacitetet e profesionistëve shëndetësorë për kujdes shëndetësor ndaj nënës dhe fëmijës, për këshillim për të ushqyerit e foshnjave dhe fëmijëve të vegjël dhe për përkrahjen e zhvillimit në fëmijërinë e hershme.
	Organizohen vizita shëndetësore në shtëpi për nënat dhe fëmijët
	Zbatohen praktikatat efektive të kujdesit perinatal
	Organizohet shërbimi i vizitave sistematike nëpër shtëpi, me komponentin e intervenimit shëndetësor edhe atij edukativ.
	Realizohen kontrollet sistematike shëndetësore nëpër shkolla
1.11	Identifikimi i hershëm i fëmijëve me aftësi të kufizuara
	Përditësohet baza e të dhënave për fëmijët me nevoja të veçanta
	Promovohen shërbimet institucionale dhe të ofruesve të tjerë të shërbimeve për fëmijë me aftësi

	të kufizuara, me fokus në përfitimet e këtyre fëmijëve dhe familjeve të tyre
	Hartohet/përdoret dokumenti (formulari) për deklarimin e prindit për gjendjen shëndetësore të fëmijës, gjatë regjistrimit në shkollë
	Bëhen vlerësime të fëmijëve në nevojë dhe rekomandohen masat që duhet ndërmarrë shkolla (mësimdhënësit, menaxhmenti i shkollës, prindërit)
1.12	Ofrimi i shërbimeve të veçanta për kategoritë e fëmijëve në nevojë
	Subvencionohen organizatat e licencuara që ofrojnë shërbime shumëdimensionale dhe rehabilitim të bazuar në bashkësi, për fëmijët me aftësi të kufizuara
	Identifikohen nevojat dhe sigurohet qasja fizike e fëmijëve me aftësi të kufizuara në hapësira publike
	Ofrohen programe të mbështetjes shtesë për fëmijët nga grupet e cenueshme (komuniteti rom, ashkali dhe egjiptian, fëmijët në situatë rruge/lëmoshë kërkuesit, fëmijët që punojnë punë të rënda dhe të rrezikshme, fëmijët viktimë e trafikimit, etj.), të tilla si mësimi shtesë përmes qendrave mësimore, përfshirja në aktivitete rekreative të qendrave rinore, sesione këshillimi, etj.
	Avancohet komunikimi ndërmjet palëve kryesore (Qendrës për Punë Sociale, Kujdesit Parësor Shëndetësor, Personelit Arsimor, Policisë, Gjykatës, Organizatave Joqeveritare, etj) për një referim dhe kujdes ndaj fëmijëve në nevojë
2	Zbatimi i programeve të vetëdijesimit dhe avokimit për mirëqenien e fëmijëve
2.1	Ngritja e kapaciteteve të politikëbërësve dhe zyrtarëve komunalë për aspekte të të drejtave të fëmijëve
	Ofrohen trajnimet për politikëbërësit dhe zyrtarët komunalë në fushën e të drejtave dhe mirëqenies së fëmijës
2.2	Organizimi i fushatave vetëdijesuese për të rriturit dhe për fëmijët
	Planifikohen dhe organizohen fushatat vetëdijesuese dhe shpërndahet material promovues për mbrojtjen e fëmijëve dhe të drejtat e tyre
2.3	Mbështetja e organizatave joqeveritare dhe institucioneve të pavarura në avokimin për të drejtat e fëmijës
	Përkrahet puna e organizatave joqeveritare, koalicioneve e rrjeteve që monitorojnë, promovojnë

	dhe mbrojnë të drejtat e fëmijëve
	Mundësohet dhe përkrahet puna e vetë strukturave organizative të fëmijëve dhe të rinjve
2.4	Promovimi i të drejtave të fëmijës përmes mediave
	Ofrohen udhëzues dhe trajnime për zyrën komunale për marrëdhënie me publikun, për sekretariatit e Ekipit dhe mediat e profesionistët e mediave të shkruara dhe elektronike
	Përkrahen mediat që të promovojnë të drejtat e fëmijëve dhe që të paraqesin gjendjen e fëmijëve në mënyrë transparente e reale
	Organizohen forume diskutimi në mes komunës dhe mediave lidhur me standardet për mbrojtjen e identitetit dhe integritetit të fëmijëve
3	Krijimi i hapësirave publike të sigurta dhe miqësore për fëmijët
3.1	Sigurimi i sistemit të trafikut që është i sigurt dhe miqësor për fëmijët
	Hartohen dhe realizohen projekte për lirim të trotuareve dhe vendkalimeve për këmbësorë, vendosjen e shenjave të vendkalimeve, vendosjen e barrierave, sinjalizimi i shtigjeve të biçiklistëve etj.
	Bëhet fushatë informimi me të gjithë pjesëmarrësit në trafik për sigurinë në trafik
3.2	Eliminimi i rreziqeve dhe krijimi i mjedisit ekologjik
	Promovohet linja telefonike për publikun për raportimin e rreziqeve si dhe merren masa për eliminimin e tyre në afat sa më të shkurtër.
	Menaxhohen /sistemohen qentë endacakë
	Merren masa për të parandaluar rreziqet përreth shkollës (personat e paautorizuar, shitja e artikujve të dëmshëm, etj.)
	Rritet sipërfaqja e hapësirave të gjelbra e parqeve në qytet, si dhe pyjeve në pjesën rurale.
4	Zhvillimi i fëmijëve përmes sporteve, lojës dhe rekreacionit
4.1	Promovimi i sportit nëpër shkolla

	Ngritën kapacitetet e përfaqësuesve të shkollave për promovimin e sportit shkollor
	Krijohen/zhvillohen klubet sportive shkollore
	Organizohen gara sportive mes shkollave
4.2	Funksionalizimi i klubeve sportive të kategorive të reja
	Nxitet rekrutimi i fëmijëve djem e vajza nëpër klube sportive
	Mbështetet komunikimi në mes të klubeve, shkollave dhe prindërve
	Organizohen kampe për identifikimin e talenteve në sporte
4.3	Promovimi i artit, kulturës dhe teknologjisë
	Nxitet themelimi/funksionimi i klubeve artistike e kulturore nëpër shkolla
	Organizohen aktivitete të përbashkëta të klubeve artistike e kulturore të shkollave dhe të organizatave të artit e kulturës, si: teatro, ansamble të këngëve e valleve, klube letrare, etj.
	Oftohen më shumë hapësira nëpër shkolla që fëmijët të zhvillojnë shkathtësitë teknologjike, si: programim, kodim, ueb dizajn, etj.
4.4	Ofrimi i hapësirave joformale për rekreacion
	Inspektohen parqet ekzistuese dhe identifikohen nevojat për hapësira shtesë për lojë
	Intervenohet në adaptimin e hapësirave ekzistuese për lojë dhe në ndërtimin e hapësirave të reja
	Krijohen ekipet e përbashkëta për mirëmbajtjen e hapësirave rekreative
4.5	Angazhimi i fëmijëve në aktivitete të lira dobiprurëse për komunitetin
	Organizohen kampe të natyrës rekreative, edukative, mjedisore, etj., për fëmijët e shkollave dhe organizatave të fëmijëve
	Organizohen vizita e takime në institucione për mbrojtjen e të drejtave të njeriut/fëmijëve
	Angazhohen fëmijët dhe të rinjtë në aktivitete në përfitim të komunitetit (mbjellja e drunjve, ofrimi i ndihmës së parë, evakuimi, siguria në trafik)

5	Sigurimi i pjesëmarrjes së fëmijëve në proceset vendimmarrëse për çështjet që lidhen me jetën e tyre
5.1	Përcaktimi dhe zbatimi i procedurave të konsultimit me fëmijët me rastin e vendimmarrjes
	Hartohet një udhëzues praktik për procedurat e konsultimit me fëmijë që në fazat e hershme të proceseve vendimmarrëse
	Monitorohet zbatimi i procedurave të konsultimit me fëmijë
5.2	Fuqizimi i organeve përfaqësuese të fëmijëve
	Nxitet funksionimi i rregullt i organeve përfaqësuese të nxënësve në të gjitha nivelet
	Trajnohen përfaqësuesit e nxënësve për udhëheqje dhe aktivizim qytetar
	Promovohet ndërmjetësimi në mes moshatarëve si qasje për të adresuar problemet, konfliktet, ngacmimet e dhunën në shkollë
6	Bashkërendimi i veprimeve të të gjitha palëve përmes procesit të koordinimit si dhe përmes vlerësimit dhe raportimit për gjendjen e fëmijëve në komunë
6.1	Vlerësimi i ndikimit në fëmijë dhe raportimi për gjendjen e fëmijëve
	Realizohet një studim bazë lidhur me të gjitha aspektet e qeverisjes që do të shërbejë për monitorim e vlerësim të zbatimi të planit të punës
	Bëhet vlerësimi periodik i ndikimit të aspekteve të qeverisjes lokale dhe aspekteve të planit të punës për të drejtat e fëmijës
	Diskutohen raportet në nivel të ekipit komunal dhe po ashtu përfshihen në politikat dhe praktikatat të qeverisjes lokale
6.2	Koordinimi me palët relevante
	Mbahet komunikim e bashkëpunim sipas nevojës me palët e tjera në nivel qendror lokal dhe në nivel të komunitetit
6.3	Vlerësimi dhe raportimi
	Bëhet vlerësimi periodik (çdo 6 muaj) i zbatimit të planit të punës dhe hartohet raporti

9 SHTOJCA: PLANI I DETAJUAR I VEPRIMIT

Plani i detajuar i veprimit (me bartësit, shtrirjen kohore, nevojat buxhetore dhe burimet e financimit) është dhënë si shtojcë në një dokument, Excel.

KUVENDI I KOMUNËS SË KLINËS

01Nr. 06-11321 /24
Klinë me 03.04 /24

Kryesuesi,
Fadil Gashi